

राष्ट्रिय एकता र जनसेवाका लागि गृह प्रशासन
विकास र समृद्धिको लागि शान्ति, सुरक्षा र सुशासन

गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
२०७४

गृहमञ्जीको मन्त्रात्य

नेपाली जनताको निरन्तर वलिदान, संघर्ष र त्यागबाट राजनीतिक रूपान्तरण हुँदै मुलुक आज संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको युगमा आइपुगेको छ । समावेसी राज्यको दर्शन सहितको संघियता, संघियता सहितको सार्वभौमसत्ता, नागरिकका विस्तारित मौलिक हक, राज्यको नीति, नागरिकका कर्तव्य र राज्यको दायित्व सहितको अत्यन्त परिष्कृत र नेपाली मौलिक गुणयुक्त नेपालको संविधान पूर्ण कार्यान्वयनको चरणमा प्रवेश गरेको छ । राजनीतिक रूपान्तरणको अनुभूति अब विकास, समृद्धि, सुशासन र अनुशासनबाट मात्रै संभव छ । स्थिरता, सुशासन र समृद्धिको अबको राष्ट्रिय लक्ष्य प्राप्त गर्न एवं विकासको जनअपेक्षा पुरा गर्न शान्ति र सुव्यवस्था पहिलो शर्त हो ।

मुलुकमा शान्ति सुरक्षा, अमनचैन र स्थिरता कायम गर्नु गृह प्रशासनको मुलभूत कार्य हो । यसका लागि केन्द्र देखि स्थानीय स्तरसम्म विस्तारित हाम्रा संरचना, विभिन्न निकाय समेतको समन्वयात्मक परिचालन गर्दै जनअपेक्षा अनुरूपको सुशासनयुक्त संस्कृतिलाई व्यवहारमा प्रदर्शन गर्दै अबको गृह प्रशासन हाँक्नु पर्ने चुनौती रहेको छ । यसका साथै शान्ति सुरक्षाको चुनौतीको रूपमा रहेका दृश्य, अदृश्य अवाञ्छित तत्वहरूलाई निस्तेज पाईं गृह प्रशासनको क्षमता विकास र सुदृढीकरणबाट मुलुकले चाहेको समृद्धिको यात्रामा योगदान गर्नु गृह मन्त्रालयको कर्तव्य ठानेको छु ।

यसै महत्वपूर्ण जिम्मेवारी पूरा गर्न गृह प्रशासनको समग्र कार्यपद्धति, कार्यसंस्कृति, जिम्मेवारी, जबाफदेहीता र सेवा प्रवाह प्रणालीमा तत्काल सुधार जरुरी छ । गृह प्रशासन तथा मातहत सुरक्षा निकायहरुको कार्यशैलीमा परिवर्तन गर्दै शान्ति सुव्यवस्थाका आन्तरिक चुनौतीलाई परास्त गर्दै, जनतालाई परिवर्तनको अनुभूति दिलाई मुलुकको समृद्धिको यात्रामा एकाकार हुन म सबैलाई आळ्हान गर्दछु । यसका लागि गृह प्रशासन सम्बद्ध सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारी र सुरक्षाकर्मीहरुबाट अभ

बढी अनुशासित र इमान्दारिताको अपेक्षा राखेको छु । अन्तमा यस अभिप्रायका साथ तयार भएको गृह प्रशासन सुधारको कार्ययोजना २०७४ को सफल एवं नतिजामुखी कार्यान्वयनका लागि सबैको सहयोगको अपेक्षा राखेको छु ।

मा. राम बहादुर थापा 'बादल'

गृहमन्त्री

१. गृह प्रशासन सुधारको पृष्ठभूमि र उद्देश्य

सुशासन र समृद्धिको जनअपेक्षा बमोजिम राज्यका सबै अंग र निकायहरुको सुदृढीकरण गरी समृद्ध नेपाल र सुखी नेपाली समाज निर्माण अभियानमा हाम्रा प्रयासहरू केन्द्रित हुनु अपरिहार्य भएको छ । विकास र समृद्धिको निमित्त शान्ति सुरक्षा, सुव्यवस्था एवं कानूनको परिपालना गराई अनुकूल वातावरणको निर्माण गर्ने उद्देश्यले यो सुधारको कार्ययोजना तयार गरिएको छ । प्रस्तुत सुधार कार्ययोजनाका रणनीतिक उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

१. गृह प्रशासनका सबै अंगहरूलाई जनमुखी, नतिजामुखी, इमान्दार र राष्ट्रिय उद्देश्य प्राप्त गर्न सक्ने गरी परिचालन गर्ने,
२. विश्वसनीय एवं प्रभावकारी सुरक्षा व्यवस्था कायम गर्न सुरक्षा निकायहरूलाई क्षमतावान र प्रविधिमैत्री बनाउँदै आधुनिकीकरण गर्ने ।
३. विकास र समृद्धिका लागि अवरोधको रूपमा रहने अवाञ्छित गतिविधिको नियन्त्रण गर्ने (Trouble Shooter of Development Process Hassles) ।
४. आन्तरिक सुरक्षा व्यवस्था मजबुत बनाई राष्ट्रिय एकता, सामजिक सद्भाव, सहिष्णुता र सहकार्यको संस्कृतिलाई सुदृढ गर्ने ।

२. सुधारको क्षेत्र र कार्यदिशा

आर्थिक विकास र समृद्धिका लागि उपयुक्त शान्ति सुव्यवस्था र सुशासनयुक्त वातावरण निर्माण गर्न निम्न क्षेत्रहरूमा सुधारका लागि क्रियाशील भई अपेक्षित नरिजा हासिल गरिनेछ ।

१. नीतिगत र कानूनी सुधार
२. संगठनात्मक सुधार र रूपान्तरण
३. जनशक्ति व्यवस्थापन
४. सेवा प्रवाह र सुशासन
५. सुरक्षा व्यवस्थाको प्रभावकारिता
६. सूचना प्रविधिमा आधारित गृह प्रशासन
७. अध्यागमन र सीमा प्रशासनको सुदृढीकरण
८. विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा क्षमता अभिवृद्धि
९. अनुशासन र सदाचारिता प्रवर्द्धन
१०. कार्ययोजना कार्यान्वयन अनुगमन र मूल्यांकन

कार्ययोजना कार्यान्वयनको निर्दिष्ट उद्देश्य हासिल गर्न माथि उल्लेखित दश वटा सुधारका क्षेत्रहरू अन्तर्गतका महत्वपूर्ण क्रियाकलापहरूलाई कार्ययोजनामा समावेश गरिएको छ । मन्त्रालय र मातहत निकायका छुट्टाछुट्टै वार्षिक योजनाको कार्यान्वयन गर्ने क्रममा यस कार्ययोजनामा समावेश क्रियाकलापहरू सम्बन्धित महाशाखा र निकायबाट उच्च प्राथमिकतायुक्त कार्यसूचीको रूपमा कार्यान्वयन हुने छ ।

दशवटा सुधारका क्षेत्रका ८२ बुँदे कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट शान्ति सुरक्षा, जनसेवा र सुशासनयुक्त वातावरण निर्माण भई राष्ट्रिय एकता सहितको विकास र समृद्धिमा योगदान गर्ने गरी प्रस्तुत सुधार कार्ययोजनाको कार्यदिशा तय गरिएको छ ।

३. सुधार कार्ययोजना

१. नीतिगत र कानूनी सुधार		क्रमांकाप		नियंत्रणर निकाय	सहयोगी निकाय	समय सीमा	अपेक्षित उपलक्षि	जोखिम	अन्य व्यवहारा
क्र स	सुधारको द्वेष्ट्र	१	आन्तरिक सुरक्षा तथा व्यवस्था ऐन (स्थानीय प्रशासन ऐनलाई प्रतिस्थापन गर्न बनेको ऐन), संघीय प्रहरी ऐन, सशस्त्र प्रहरी ऐन, नागरिकता ऐन, कारागार ऐन, अध्यागमन ऐन, संस्था दर्ता ऐन, जनमत संग्रह सम्बन्धी ऐन, शोषण विरुद्धको हक सम्बन्धी ऐन, हातहितियार तथा खरखजना ऐन, राइट्य परिचयपत्र व्यवस्थापन ऐन, सार्वजनिक सुरक्षा सम्बन्धी ऐन, गोपनियता सम्बन्धी ऐन, माफी मुल्की सम्बन्धी ऐन, जग्गा प्राप्ति ऐन, विभुषण ऐन, लागूऔपध सम्बन्धी ऐन, पर्व पदार्थकारिहरको सुविधा सम्बन्धी कानून, सामाजिक व्यवहार सुधार सम्बन्धी कानून, संकटकालीन घोषणा वा आदेश बहाल रहेदा परेको क्षतिमूलि	सम्बन्धीत विषय क्षेत्रको सुरक्षा निकाय एवं विभागहरु दर्ता निकाय र अर्थ मन्त्रालय	गृह मन्त्रालय प्राथमिकताको अधिकारमा ३ सुरक्षा निकाय एवं विभागहरु	ऐन कानून तर्जुमा/ परिमार्जन भई लागू भएको हुने विभिन्न देखि १ वर्ष भित्र	ऐन कानून कानून भन्नालय र संसदको कार्यसूची एवं कानून मस्यौदाका लागि प्राविधिक जनशक्ति र बजेटको उपलब्धता		
क्र स	सुधारको द्वेष्ट्र	कानून		कानून					

१	सम्बन्धी कानून, राष्ट्र विरोधी एवं विखण्डनकारी गतिविधि नियन्त्रण सम्बन्धी कानून लगायतका गृह प्रशासनसंग सम्बन्धित अन्य कानून तर्जुमा / संशोधन / परिमार्जन गते मर्यादा तयार गते	प्रधानमंत्री सुरक्षा नीतिले निर्देश गरे अनुरूप अन्तरिक सुरक्षा नीति नेपाल सरकार मान्त्रिपरिषद्वाट स्वीकृत गरी कायान्त्रयनमा ल्याउने	प्रधानमंत्री २०७५ तथा मन्त्रिपरिषद् को कायालय, सबै सुरक्षा निकायहरु	समयानन्दकुल परिमार्जन सरोकारबाला निकाय र पदाधिकारी सहितको सुप्पष्ट सुरक्षा नीति तर्जुमा भई सो को कायान्त्रयन वीचको द्वारा आन्तरिक सुरक्षा व्यवस्था सुदृढ भएको हुने
२	विशिष्ट सुरक्षा नीतिले निर्देश गरे अनुरूप अन्तरिक सुरक्षा नीति नेपाल सरकार मान्त्रिपरिषद्वाट स्वीकृत गरी कायान्त्रयनमा ल्याउने	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	प्रधानमंत्री २०७५ आषाढ मसान्त निकायहरु	विशिष्ट व्यक्तिको सुरक्षा थप सुदृढ हुने र सुरक्षाकर्मीलाई सुरक्षा सम्बन्धी काममा मात्र बटाइएको हुने
३	नीतिगत तयार गरी लागू गते	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	सबै सुरक्षा निकायहरु २०७५ आषाढ मसान्त	विशिष्ट व्यक्तिको सुरक्षा थप सुदृढ हुने र सुरक्षाकर्मीलाई सुरक्षा सम्बन्धी काममा मात्र बटाइएको हुने
४	विपद् व्यवस्थापन नीति एवं राष्ट्रिय विपद् जोखिम त्यन्तीकरणको रणनीतिक कार्ययोजना तयार गरी कायान्त्रयन गते	राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन महाशाखा तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	राष्ट्रिय विपद् विपद् जोखिम त्यन्तीकरण २०७५ आषाढ मसान्त	जिम्मेवारी र भूमिका स्पष्ट हुने, विपद् जोखिम त्यन्तीकरण भएको हुने वजेट र कार्यक्रमा समावेश हुन्पने

५	सुरक्षा निकायहरुको संयुक्त परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि तयार गरी लागू गर्ने	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	सुरक्षा निकायहरु	२०७५ आधाद मसान्त	सुरक्षा निकायको संयुक्त परिचालनमा सहजता आउने	-
६	विभेदण (मानपदबी, अलंकार, पदक) वितरणको मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने	व्यवस्थापन महाशाखा	-	२०७४ चैत्र मसान्त	विभेदण वितरण वस्तुनिष्ठ र पारदर्शी भएको हुने	-
७	अध्यागमन नीति र विदेशी नागरिक अनुगमन सम्बन्धी निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने	अध्यागमन विभाग	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	२०७४ चैत्र मसान्त	अध्यागमन नीति र निर्देशिका तयार भई कार्यान्वयन शुरू भएको हुने	-
८	निर्देशिका र कार्यविधि तर्जुमा र परिमार्जन नभइन्नेलाई लागि केन्द्र र प्रदेशले सम्पादन गर्ने	गृह प्रशासनसँग सम्बन्धित कानूनहरु तर्जुमा र परिमार्जन नभइन्नेलाई लागि केन्द्र र प्रदेशले सम्पादन गर्ने	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्री परिषद्को कार्यालय	भूमिका र जवाफदेहिता स्पष्ट भई केन्द्र र प्रदेशको शान्ति सुरक्षा र समन्वय प्रभावकारी भएको हुने	-
९	लागू औषध दृव्यसनीको लागि, उपचार तथा पुर्णस्थापना केन्द्रहरुको संचालन मापदण्ड र कार्यविधि परिमार्जन गर्ने	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा	नेपाल प्रहरी	२०७५ आधाद मसान्त	पुर्णस्थापना केन्द्र प्रभावकारी रूपमा संचालन भएको हुने	-

१०	ड्रोन (UAV) उडान सम्बन्धी कार्यविधिमा समसामयिक परिमार्जन गरी कार्यान्वयन गर्ने	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा, नेपाल प्रहरी	२०७५ आषाढ मसान्त	ड्रोन उडान व्यवस्थित भएको हुने
११	अपराध विरुद्ध शून्य सहनशीलताको नीति कार्यान्वयन गर्ने निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गर्ने ।	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	नेपाल प्रहरी	२०७५ असोज मसान्त	अपराधका घटना चल्नीकरण भएको हुने
१२	ओद्योगिक सुरक्षा सेवा उपलब्ध गराउन नीति तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी	२०७५ आषाढ मसान्त	ओद्योगिक क्षेत्रको सुरक्षा प्रभावकारी भएको हुने
१३	राजमार्गमा हुने अवरोध हटाउन गर्नुपर्ने सुरक्षा कारबाहीको कार्यविधि (SOP) तयार गरी लागू गर्ने ।	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	सबै सुरक्षा निकायहरू	२०७५ वैशाख मसान्त	विना अवरोध राजमार्गमा सचालन भएको हुने
१४	निजामती र प्रहरी कर्मचारीहरुको सर्वा, बहुवा, काज तथा पदस्थापना मापदण्ड तर्जुमा गरी लागू गर्ने ।	मानव श्रोत सुरक्षा व्यवस्थापन महाशाखा	निकायहरू	२०७४ चैत्र मसान्त	निजामती र प्रहरी कर्मचारीको सर्वा, बहुवा तथा पदस्थापन वैज्ञानिक, न्यायपूर्ण, अनुमान योग्य र Right man in the right place भएको हुने ।

१५	निजामती र प्रहरी कर्मचारीहरुको वैदेशिक मनोनयन मापदण्ड तर्जुमा गरी लागू गर्ने	मानवश्रोत व्यवस्थापन महाशाखा	सुरक्षा निकायहरू	२०७४ चैत्र मसान्त	वैदेशिक अध्ययन, तालीम र भ्रमणको त्वायपूर्ण वितरण भई राष्ट्रसेवकको क्षमता र मनोवाल अभिवृद्धि भएको हुने ।
१६	आर्थिक सहायता वितरणलाई पारदर्शी चनाउन मापदण्ड तर्जुमा गर्ने	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा	व्यवस्थापन महाशाखा	२०७५ आषाढ मसान्त	आर्थिक सहायता वितरण औचित्यपूर्ण र पारदर्शी भएको हुने
१७					

२. संगठनात्मक सुधार र रूपान्तरण

क्र सं	सुधारको देवज	क्रियाकलाप	जिल्लेवार क्रियाकलाप	सहयोगी निकाय	समय सीला	अपेक्षित उपलब्धि	जोखिम	अन्य व्याहोरा
१७		गृह मन्त्रालयको परिवर्तित र विस्तारित भूमिका बमोजिम कार्यसम्पादन गर्ने आवश्यक संरचना तयार गर्ने	मानव श्रोत व्यवस्थापन महाशाखा प्रशासन र अर्थ मन्त्रालय	संघीय मामिला तथा समान्य प्रशासन र अर्थ मन्त्रालय	२०७४ चैत्र मसान्त	संघीय संरचना अनुरूप गृह मन्त्रालयको पुनर्संरचना भएको हुने	-	शान्ति मन्त्रालयबाट प्राप्त कार्य विवरण समावेश गरिने
१८	संरचना	सीमा प्रशासन र एकिकृत सेवा केन्द्रलाई इलाका प्रशासन कार्यालयको समग्र जिम्मेवारी दिइने	मानव श्रोत व्यवस्थापन महाशाखा प्रशासन र अर्थ मन्त्रालय	संघीय मामिला तथा समान्य प्रशासन र अर्थ मन्त्रालय	२०७५ वैशाख मसान्त	गृह मन्त्रालय तथा मातहतका अप्राप्तिका कार्यालयहरु बाट सेवा प्रवाह भई प्रभावकारीता बढाने	-	-
१९		क्षेत्रीय प्रशासन कार्यालयहरु खारेज गरिने	मानव श्रोत व्यवस्थापन	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् को कार्यालय	कानूनी व्यवस्था बमोजिम	अधिकार संघ र प्रदेशमा हस्तान्तरण भएको हुने	-	-

२०	<p>नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरीको संगठनात्मक संरचना तथार गर्ने</p> <p>मानव श्रोत व्यवस्थापन महाशाखा</p> <p>सुरक्षा निकायहरू, अर्थ मन्त्रालय</p>	<p>२०७५ आषाढ मसान्त</p>	<p>संर्धीय संरचना अनुरूप प्रहरी संगठनहरूको पूर्णसंरचना भएको हुन्</p> <p>लागि बजेट व्यवस्था हुन् पर्ने</p>	<p>जनशक्ति र भौतिक संरचनाको लागि बजेट व्यवस्था हुन्</p>
२१	<p>प्रत्येक स्थानीय तहमा कम्पीमा एक प्रहरी इकाई रहने गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने</p> <p>मानव श्रोत व्यवस्थापन महाशाखा</p>	<p>२०७५ आषाढ मसान्त</p>	<p>स्थानीय तहमा शान्ति सुरक्षाको अवस्था सुदृढ भएको हुने ।</p>	<p>जनशक्ति र भौतिक संरचनाको लागि बजेट व्यवस्था हुन् पर्ने</p>

३. जनशक्ति व्यवस्थापन

क्र स	सुधारको देश	क्रियाकलाप	जिल्लेवार निकाट	सहयोगी निकाट	समय सीमा	अपेक्षित उपलब्धि	जोखिम	अन्य व्यवहार
२२	निजामती २ प्रहरी कर्मचारीको उच्च मनोवाल हुने गरी भर्ना छनोट देखि अवकास सम्मका प्रक्रियाहरूलाई प्रभावकारी बनाउने	मानव श्रोत व्यवस्थापन महाशाखा	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा, सुरक्षा निकायहरू	२०७५ आषाढ मसान्त	भन्ना छनोट र अवकास सम्मका प्रक्रिया प्रभावकारी भई उच्च मनोवालयका जनशक्ति प्राप्त भएको हुने	-	-	-
२३	गह प्रशासन अन्तर्गतका निजामती २ प्रहरी कर्मचारीहरूको तालीम आवश्यकताको पाइदाचान गरी दीर्घकालीन तालीम कार्यक्रमको कार्ययोजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने	मानव श्रोत व्यवस्थापन महाशाखा	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा, सुरक्षा निकायहरू	२०७५ आषाढ मसान्त	तालीम अवसरको त्यायपूर्ण नितरण भई निजामती तथा प्रहरी कर्मचारीहरूको धमता अभिवृद्धि भएको हुने	तालीम अवसरको त्यायपूर्ण नितरण भई निजामती तथा प्रहरी लागि श्रोत साधनको व्यवस्था गर्नपर्ने	तालीम अवसरको त्यायपूर्ण नितरण भई निजामती तथा प्रहरी लागि श्रोत साधनको व्यवस्था गर्नपर्ने	-

२४	पुरस्कार र दण्डको नीति कार्यान्वयनको नियमित अनुग्रहमन गर्नका लागि मन्त्रालयमा एक संयन्त्र निर्माण गर्ने	मानवश्रोत व्यवस्थापन महाशाखा	सबै सुरक्षा निकाय र विभागहरू	२०७५ आषाढ मसान्त	इमान्दारिता, निष्ठा र योग्यता प्रदर्शन गर्नेलाई प्रेरणा दिएको हुने, नरमो गर्नेलाई कारबाही गरिने	-
२५	समग्र काम कारबाहीको नियमित अध्ययन अनुसन्धान गर्ने मन्त्रालयमा एक अनुसन्धान तथा विकास इकाई स्थापना गर्ने	मानवश्रोत व्यवस्थापन महाशाखा	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा	२०७५ आषाढ मसान्त	अनुसन्धान तथा विकास इकाई स्थापना भएको हुने	-

४. सेवा प्रताहना सुधार र सुशासन

क्र सं	सुधारको क्षेत्र	क्रियाकलाप	जिल्लामेर निकाय	सहयोगी निकाय	समय सीमा	अपेक्षित उपलब्धि	जोखिम	अन्य त्वहोरा
२६	विभागीय प्रमुख र कार्यालय प्रमुख निजामती र प्रहरी कर्मचारीहरुसँग कार्य सम्पादन सम्झौता गर्ने कार्य विवरण र सूचकहरु तयार गरिने र कार्यसम्पादन करार गराई विभागीय प्रमुख र प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई खटाउने	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा	मानवश्रोत व्यवस्थापन महाशाखा	२०७५ जेठ मसान्ता	कार्यसम्पादन समझौता पत्र तयार भई लागू भएको हुने	-	-	-
२७	गुनासो सुनुवाई गर्न निःशुल्क (Toll free) टेलिफोन लाईन व्यवस्था गर्ने	व्यवस्थापन महाशाखा	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा	२०७५ जनाताका वैशाख महाशाखा जानकारी भई समाधान भएको हुने ।	जनाताका समस्याहरू समयमै जानकारी भई समाधान भएको हुने ।	-	-	-

२८	विद्युतीय र अन्य सत्त्वार माध्यम एवम् भ्रष्टाचार र अनियमितता उपर निगरानी गर्ने निकायबाट प्राप्त उजुरी तथा गुनासो तत्काल सम्बोधन गर्न उजुरी गुनासो व्यवस्थापन शाखा स्थापना गरिने	मानवश्रेष्ठता व्यवस्थापन महाशाखा	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा	२०७५ आषाढ मसान्त भई भ्रष्टाचार र अनियमितता त्यनीकरण भएको हुने	उजुरी तथा गुनासोको सम्बोधन भई भ्रष्टाचार र अनियमितता त्यनीकरण भएको हुने
२९	सार्वजनिक यातायात क्षेत्रमा रहेको एकाधिकार (Syndicate) को नियन्त्रण गर्न समन्वयात्मक रूपमा विशेष कार्यक्रम संचालन गर्ने	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात व्यवस्था, मन्त्रालय, स्थानीय सरकार	२०७५ आषाढ मसान्त यातायात सेवा सहज र भरपर्दा भएको हुने	प्रतिस्पृश्या सुनिश्चित सम्बन्धित निकाय वीचको यातायात सेवा सहज र भरपर्दा भएको हुने समन्वय
३०	विरोध प्रदर्शनको लागि निश्चित स्थल तोकी, तोकिएको स्थानमा मात्र विरोध प्रदर्शन गर्न पाउने व्यवस्था गर्ने	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरु	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	२०७५ आषाढ मसान्त आषाढ व्यापार व्यवसायमा सकारात्मक प्रभाव परेको हुने	आवागमन तथा व्यापार व्यवसायमा सकारात्मक प्रभाव

३१	पाँचथर जिल्लाका १ लाख १० हजार नागरिक र सिंहदरबार भित्र कार्यरत ७ हजार कर्मचारीहरुलाई Piloting project को रूपमा राष्ट्रिय परिचय पत्र वितरण गर्ने र पाँच वर्ष भित्र सबै नागरिकलाई राष्ट्रिय परिचय पत्र उपलब्ध गराउने ।	राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन केन्द्र	गृह मन्त्रालय, आषाढ जिल्ला प्रशासन कार्यालय पाँचथर	करिव १ लाख १७ हजार जनालाई मसान्त राष्ट्रिय परिचय पत्र वितरण भएको हुने -
३२	कैदी बन्दीको राशन सिदा समयानुकूल बनाउने	कारागार व्यवस्थापन विभाग	सुरक्षा समन्वय महाशाखा मसान्त	राशन सिदा सुविधा बढ्दि भएको हुने मन्त्रालयको सहमति प्राप्त हुनुपर्ने
३३	श्रम, शिक्षा र स्वास्थ्य सुविधा सहितको सुधार गहूको रूपमा कारागारलाई विकास गर्नुका साथै खुला कारागार स्थापना गर्न विशेष कार्यक्रम बनाई लागू गरिनेछ ।	कारागार व्यवस्थापन विभाग	सुरक्षा समन्वय महाशाखा मसान्त	कारागार सुधार गहूको रूपमा विकास भएको हुने वजेटको सुनिश्चितता भएको हुनुपर्ने

५. सुरक्षा व्यवस्थाको प्रभावकारिता

क्रम संखारको संकेत	क्रियाकलाप	डिमेश्वर निकार	सहयोगी निकार	समय सीमा	अपेक्षित उपलब्धि	जोखिम	अन्य लाई
३४	नेपाल प्रहरीबाट संचालित अपराध कार्य योजना (CAP) को दोश्रो चरणको कार्यक्रम कार्यन्वयन गर्ने	नेपाल प्रहरी	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	२०७५ अषाढ मसात्त	उल्लेख्य मात्रामा अपराध नियन्त्रण भएको हुने	बजेट विविधोजन हुनपर्ने	
३५	संगठित अपराधको निगरानी र नियन्त्रणको लागि विशेष सुरक्षा दल (Special Task Force-STF) गठन गर्ने	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	नेपाल प्रहरी	२०७५ असोज मसात्त	संगठित अपराधको निगरानी र नियन्त्रणमा प्रभावकारिता आउने हुनपर्ने	बजेट विविधोजन हुनपर्ने	
३६	नेपाल प्रहरीको QRT चर्च दृस्त बनाउने । राजमार्ग तथा सहरी क्षेत्रमा घटना घटेको ९० मिनेट भित्र प्रहरी घटनास्थलमा पुर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने	सबै सुरक्षा निकायहरु	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	२०७४ चैत्र मसात्त	सुरक्षा निकायप्रति जननिवश्वास अभिवृद्धि भएको हुने		-

३७	टोलटोलमा प्रहरी अभियान कार्यक्रम संचालन गर्ने	नेपाल प्रहरी समन्वय महाशाखा	सुरक्षा समन्वय मसात्त	२०७५ आषाढ मसात्त	समुदाय र प्रहरी वीच सहकार्य भई स्थानीय स्तरमा शान्ति सुरक्षा सुदृढ भएको हुने	बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गर्नुपर्ने
३८	Cyber Crime नियन्त्रण तथा जनचेतनाको लागि विभिन्न श्रव्य दृष्टि सामग्री तयार गरी विभिन्न सञ्चार माध्यम मार्फत प्रशारण गर्ने	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	सुरक्षा सुरक्षा निकायहरु	२०७५ आषाढ मसात्त	जनचेतनामा अभिवृद्धि भई Cyber Crime नियन्त्रण भएको हुने	बजेट विनियोजन हुनुपर्ने
३९	साना हातहातियारको अवैध औसार पत्सर र प्रयोग नियन्त्रण गर्न विशेष कार्यदल बनाई परिचालन गर्ने	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	सुरक्षा निकायहरु	२०७५ वैशाख मसात्त	साना हातहातियार प्रयोग भई हुने अपराधका घटना त्यनीकरण भएको हुने	-

४०	काठमाण्डौ उपत्यका लगायत प्रमुख शहरहरूका मध्य चोक र सडकहरूमा CCTV को network coverage भित्र राखे गरी CCTV Grid तयार गर्ने र Central Recording System निर्माण गर्ने	नेपाल प्रहरी सुरक्षा समन्वय महाशाखा	२०७५ चैन मसान्त	शारित्सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण प्रभावकारी भएको हुन्ने	बजेट विनियोजन हुनुपर्ने
४१	सबै कारागारमा CCTV र चौबासे घण्टा पानी एंव बर्तीको लागि पावर व्याकुलमा जडान गर्ने	कारागार विभाग	२०७५ चैन मसान्त	CCTV र पावर व्याकुलमा जडान भई कारागार सुरक्षा मञ्जुरुत भएको हुन्ने	बजेट विनियोजन हुनुपर्ने
४२	काठमाण्डौ उपत्यका र मुलकों शहरी क्षेत्रमा ट्राफिक व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने Intelligent traffic light system जडानलाई तिव्रता दिने	सुरक्षा समन्वय महाशाखा, नेपाल प्रहरी	२०७५ वैशाख पूर्वाधार तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय, सम्बन्धित स्थानीय सरकार	उपत्यकाको ट्राफिक व्यवस्था प्रभावकारी भएको हुन्ने व्यवस्था प्रभावकारी भएको हुन्ने शुरु गरी आवश्यकता अनुसार निरन्तर	सरोकारवाला निकायहर समान्वय हुनुपर्ने

४३	एकिकृत ट्राफिक व्यवस्थापन योजना (Integrated Traffic Management Plan) तयार करी कार्यान्वयन गराइनेछ ।	नेपाल प्रहरी अर्थ मन्त्रालय र भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय, सम्बन्धित स्थानीय सर कार	२०७५ असोज मसाल्त	एकिकृत ट्राफिक योजना तयार भएको हुने	बजेटको व्यवस्था र सरोकारबाला निकाय चीचको समन्वय
४४	काठमाडौं उपत्यका र राजमार्गमा राडार गनको प्रयोग गरी सवारी साधनको गति अनुगमन गर्ने	नेपाल प्रहरी सुरक्षा समन्वय महाशाखा	२०७५ भाद्र मसाल्त	सवारी गति नियन्त्रित भई दृढ़तना त्यूनीकरण भएको हुने	बजेट विनियोजन हुनुपर्ने
४५	राजमार्गको प्रत्येक १०० कि.मि.मा सवारी किटनेस सेन्टर स्थापना गर्ने	नेपाल प्रहरी भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार	२०७५ चैत्र मसाल्त	सवारी साधनको भार क्षमता र चालकको अवस्था र ट्राफिक नियम पालनाको परीक्षण भई दुर्घटना त्यूनीकरण हुने	बजेट विनियोजन हुनुपर्ने

४६	अत्याधिकिक उपकरण र प्रिविधिको जडान एवं प्रयोग गरी सिंहदरबार परिसरको सुरक्षा व्यवस्था गर्ने।	व्यवस्थापन महाशाखा समन्वय महाशाखा	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	२०७५ चैत्र मसात्त	सिंहदरबार परिसरको सुरक्षा व्यवस्थामा अभिवृद्धि भएको हने -	-
४७	सिंहदरबार परिसरमा छुट्टै पार्किङ स्थलको व्यवस्था गर्ने।	व्यवस्थापन महाशाखा	सिंहदरबार सचिवालय पुनर्निर्माण आयोजना	२०७५ असोज मसात्त	पार्किङ व्यवस्थात भएको हने	बजेट विनियोजन हुनुपर्ने

६. सूचना प्रतिधिका आधारित गृह प्रशासन

क्रम सं	सूचारको क्षेत्र	क्रियाकलाप	जिल्लोंवार निकाय	सहयोगी निकाय	सभाय सीमा	अपेक्षित उपलब्धि	जोखिम	अन्य लाहेरा
४८	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरूसँग मन्त्रालयबाट भिडियो कन्फरेन्स गर्ने प्रणाली कमश जडान गर्दै जाने	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूसँग प्रहरी कार्यालयहरूसँग मन्त्रालयबाट भिडियो कन्फरेन्स गर्ने प्रणाली कमश जडान गर्दै जाने	व्यवस्थापन महाशाखा	अर्थ मन्त्रालय, जिल्ला प्रशासन	आर्थिक वर्ष २०७५ / ०७६ देखि वर्षको ५० वटाको नेपाल प्रहरी दरले तीन वर्ष भित्र	भिडियो कन्फरेन्स माफत मन्त्रालय र जिल्ला वीचको समन्वय प्रभावकारी हुने	बजेटको सुनिश्चितता	
४९	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा ईलाका प्रशासन कार्यालयहरूबाट CIMS software प्रणालीबाट नागरिकता वितरण गर्ने	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा ईलाका प्रशासन कार्यालयहरूबाट CIMS software प्रणालीबाट नागरिकता वितरण गर्ने	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा, जिल्ला प्रशासन	व्यवस्थापन महाशाखा, जिल्ला प्रशासन	२०७५ चैत्र मसान्त	छिटो छिरितो र गणस्तरीय सेवाको सुनिश्चितता भएको हुने	-	
५०	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा विद्युतीय हाजिरी अनिवार्य रूपले लागू गरी सोको मन्त्रालयबाट अनुगमन गर्ने	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा विद्युतीय हाजिरी अनिवार्य रूपले लागू गरी सोको मन्त्रालयबाट अनुगमन गर्ने	मानवश्रोत व्यवस्थापन महाशाखा, जिल्ला प्रशासन	व्यवस्थापन महाशाखा, नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा	२०७५ आषाढ मसान्त	समयको पालना र नियमितता भएको हुने	-	

५१	नागरिकता प्रमाणपत्रको अभिलेख व्यवस्थित गर्ने र GIDC मा रहेको नागरिकताको केन्द्रिय संभरमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुलाई “Read Only” पहुँच दिने	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरु	व्यवस्थापन व्यवस्थापन महाशाखा, जिल्ला प्रशासन	२०७५ आषाढ मसात्त	नागरिकता भिडानमा सहजता भई छिटो छरितो सेवा प्रवाह हुने	वर्जेट विनियोजन हुनपर्ने
५२	गृह मन्त्रालयको नियन्त्रण कक्षलाई अत्याधिक उपकरण सहित Digitalized पढाइ अनुरूप संचालन गर्ने ।	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	व्यवस्थापन महाशाखा	२०७५ चैत्र मसात्त	नियन्त्रण कक्षलाई अत्याधिक उपकरण सहित Digitalized पढाइबाट संचालन भएको हुने	वर्जेट विनियोजन हुनपर्ने
५३	सुचना संकलनको लागि सुरक्षा निकायहरूसँग गृह मन्त्रालयको Networking गर्ने ।	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	व्यवस्थापन महाशाखा, सुरक्षा निकायहरु	२०७५ असोज मसात्त	सुचना सहज रूपमा समयमै प्राप्त भई शान्त सुव्यवस्था प्रभावकारिता आएको हुने	वर्जेट विनियोजन हुनपर्ने
५४	५०० भन्दा बढी कैदी भएको कारागारमा पुर्खमा वसेका कैदीहरूलाई भिडिया कन्फरेन्सको माध्यमबाट आदालत समक्ष पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने	कारागार व्यवस्थापन विभाग	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	२०७५ असोज मसात्त	भिडीयो कन्फरेन्स प्रणाली जडान भएको हुने	वर्जेट विनियोजन हुनपर्ने

५५	जिल्ला तथा इलाका प्रशासन कार्यालयका कर्मचारीहरुका सच्चना प्रविधि तथा योजना तर्जुमा र LMBIS सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालीम संचालन गर्ने	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा	व्यवस्थापन महाशाखा	२०७५ आषाढ मसान्त	सप्टेम्बर संचालनमा सहजता भएको हुने
५६	कर्मचारीको वैयक्तिक विवरण सम्बन्धी सप्टेम्बर परिमार्जन गरी विवरण अध्यावधिक गर्ने	मानवश्रोत व्यवस्थापन महाशाखा	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा	२०७५ आषाढ मसान्त	विवरण अध्यावधिक भएको हुने
५७	वैदेशिक तालीम र अध्ययन र भ्रमणमा गएका र जाने कर्मचारीहरुको विवरण website मार्फत सार्वजनिककरण गर्ने	मानवश्रोत व्यवस्थापन महाशाखा	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा	२०७४ चैत्र मसान्त	वैदेशिक अध्ययन भ्रमण वस्तुनिष्ठ, उद्देश्यमुलक र पारदर्शक भएको हुने

३. अध्यागमन र सीमा प्रशासनको सुदूरीकरण

क्रम संख्या	सुधारको केन्द्र	क्रियाकलाप	हिम्मेतार निकाय	सहयोगी निकाय	सकारा सीमा	अपेक्षित उपलब्धि	जोखिम	अन्य लाहेरा
५८	अत्यावश्यक कमिटमा १० स्थानमा BOP (Border Out Post) स्थापना गरी संचालनमा ल्याउने	सुरक्षा समन्वय	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल	२०७५ चैत्र मसाल्त	सिमाक्षेत्र थप व्यवस्थित र नियमन प्रभावकारी भएको हुने	-	वजेट विनियोजन हुनुपर्ने	
५९	सीमा व्यवस्थापनका विश्वव्यापी असल अध्यासहरु, भिसा टिस्टकरको प्रयोग र नेपालको मौजुदा IMMI Software को अध्ययन गरी राय सुझाव सहितको प्रतिवेदन पेश गर्न समिति गठन गर्ने	अद्यागमन विभाग	अर्थ मन्त्रालय, शिक्षा तथा विज्ञान प्रविधि मन्त्रालय	२०७५ आषाढ मसाल्त	अध्यागमन प्रणाली चर्चा दरम्त भएको हुन्	-		
६०	अन्तराराष्ट्रीय विमानस्थल सहित अन्य नाका स्थित आगमन र प्रस्थान विन्दुमा वायोमेट्रिक सुविधा सहित स्वचालित हुँ-गेट खरिद गरी सीमा व्यवस्थापन एवं नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने	अद्यागमन विभाग	अर्थ मन्त्रालय	२०७५ चैत्र मसाल्त	प्रभावकारी रूपमा सीमा नियन्त्रण भएको हुने	वजेट विनियोजन सीमा नियन्त्रण हुनुपर्ने		

६१	अध्यागमन विभागबाट जारी गरिने भिषालाई सुभकाव समितिको प्रतिवेदन अनुसार परिवर्तन गर्ने	अध्यागमन विभाग	अर्थ मन्त्रालय, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्रालय	२०७५ चैत्र मसान्त	अध्यागमन विभागबाट जारी हुने भिषा प्रविधिमंत्री भएको हुने	बजेट विनियोजन हुनपर्ने
६२	प्रत्येक प्रदेशमा एक एक अध्यागमन विभाग अध्यागमन कार्यालय स्थापना गरिनेछ । यस क्रममा प्रथम चरणमा इलामको पश्चिमतिनगर, मोरडको विराटनगर र हुम्लाको हिल्समा अध्यागमन कार्यालय स्थापना गर्न संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण सम्पन्न गर्ने	अध्यागमन विभाग	अर्थ र संघीय मामिला तथा सामाज्य प्रशासन मन्त्रालय	२०७५ चैत्र मसान्त	अध्यागमन कार्यालय स्थापना भई सेवा प्रवाह प्रभावकारी भएको हुने	बजेटको सुनिश्चितता हुनपर्ने
६३	निषेधित क्षेत्रको पदयात्रा अनुमति कार्यालयिको पुनरावलोकन गर्न अध्ययन कार्यदल गठन गर्ने	अध्यागमन विभाग	सुरक्षासम्बन्ध महाशाखा	२०७४ चैत्र मसान्त	अध्ययन प्रतिवेदन प्राप्त हुने	-

c. विपद् जोखिम न्यूनीकरणाळा क्रमता अंतिष्ठित

क्र स	सुधारको क्षेत्र	क्रियाकलाप	प्रियोगार निकाय	सहयोगी निकाय	समय सीमा	अपेक्षित उपलब्धि	जोखिम	अन्य व्यहारा
६४	सबै प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहमा अत्यधिक सुविधा सहितको एक एक वटा खोज तथा उदार समृद्ध सहितको आपतकालीन सचालन केन्द्र (Emergency Operation Centre) क्रमशः स्थापना गर्ने	विपद् व्यवस्थापन महाशाखा	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राथिकरण	२०७५ आपतकालीन सञ्चाना क्रमशः	शावण देखि समन्वय खोज तथा उदार प्रभावकारी भएको हुने	विपद् व्यवस्थापन समावेश हुनुपर्ने	विजेट कार्यक्रममा समावेश हुनुपर्ने	
६५	विपद् व्यवस्थापन कार्यको लागि थप २ वटा प्रदेशमा भएडारण गह (Warehouse) स्थापना गर्ने । सात वटे भएडारण गुहहरूमा अत्यावश्यक विपद् सामाग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने	विपद् व्यवस्थापन महाशाखा	विपद् व्यवस्थापन मसान्तर निरन्तर	२०७५ जेठ मसान्तर २ विपद् पूर्व तयारी प्रभावकारी भएको हुने	विपद् व्यवस्थापन महाशाखा	विपद् पूर्व तयारी प्रभावकारी भएको हुने	विजेट कार्यक्रममा समावेश हुनुपर्ने	

६६	हलुका र मध्यम तहको खोज तथा उदारका लाभी आवश्यक उपकरण सहितको तुल्ते परिचालन हुने स्वयंसेवक सहितको विशेष टोली (First responder) को व्यवस्था गर्ने ।	विपद् व्यवस्थापन महाशाखा	स्थानीय तह मसान्त	२०७५ चैत्र महाशाखा भएको हुने	खोज तथा उदार कार्य प्रभावकारी भएको हुने	बजेट कार्यक्रममा समावेश हुनुपर्ने
६७	विपद्धत्वाट हुने मानवीय र जीवित सम्पत्तिको जोखिम हस्तान्तरण गर्न वीमा कम्पनीहरु सँग सहकार्य गर्ने	विपद् व्यवस्थापन महाशाखा	रास्त्रिय विपद् जोखिम त्युनीकरण तथा व्यवस्थापन महाशाखा	निरस्त्र जोखिम त्युनीकरण तथा व्यवस्थापन प्रधानकरण	व्यक्ति तथा व्यवसायको वीमा गारिएको हुने	व्यक्ति तथा व्यवसायको वीमा गारिएको हुने
६८	रास्त्रिय विपद् जोखिम त्युनीकरण स्थापना गर्ने	विपद् व्यवस्थापन महाशाखा	प्रथानमन्त्री तथा मञ्चपरिषद् को कार्यालय	२०७५ आषाढ मसान्त	विपद् व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता आएको हुने	-

८. अनुशासन र सदाचारिता प्रवर्द्धन

क्रम संख्या	सधारको केन्द्र	क्रियाकलाप	जिल्लोगर निकाय	सहयोगी निकाय	समय सीमा	अपेक्षित उपलब्धि	जोखिम	अन्य व्याहोरा
६९		गृह प्रशासन सदाचार सहिता तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने महाशाखा	मानवश्रोत व्यवस्थापन महाशाखा	-	२०७५ वैशाख मसान्त	व्यवसायिक र मर्यादित गृह प्रशासन भएको हुने	-	
७०		सुरक्षा संगठन भित्र आचार संहिता पालना सञ्चालनमा अनुगमन गरी गृह मन्त्रालयमा प्रतिवेदन पेश गर्ने व्यवस्था भिलाउने	प्रहरी महानिरीक्षक, सशर्त्व प्रहरी महानिरीक्षक	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	निरन्तर, प्रत्येक महिनाको ७ गते भित्र	सुरक्षा संगठनको छविमा सकारात्मक प्रभाव पर्ने	-	
७१		सुरक्षा बाहेक अन्य प्रयोजनमा खटाइएका सुरक्षाकर्मीलाई तत्काल फिर्ता गर्ने ।	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	सबै सुरक्षा निकायहरु	२०७५ वैशाख मसान्त	सुरक्षाकर्मीलाई सुरक्षा सम्बन्धी काममा मात्र खटाइएको हुने	-	
७२		रु २५००० भन्दा बढी कार्यालय खर्चलाई website बाट सार्वजनिककरण गर्ने	व्यवस्थापन महाशाखा	-	२०७५ वैशाख देखि निरन्तर	आर्थिक कारोबार पारदर्शि हुने	-	

७३	मुलकभर मदिरा एवं मदिराजन्य पदार्थको अवैध उत्पादन, विक्री वितरण र उपभोग समेतको नियन्त्रण र नियमन गर्न छैडै कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा उपभोग समेतको नियन्त्रण र नियमन गर्न गर्ने कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने	सबै जिल्ला प्रशासन र प्रहरी कार्यालयहरु	२०७५ श्रावण मदिरा विक्री वितरण व्यवस्थित भई शान्ति सुरक्षा कायम गर्न मदत मिल्ने	-
७४	लागू कौषध दुर्यस्तीको उपचार तथा पुनर्स्थापना केन्द्रहरुको मापनयोग्य सूचकका आधारमा अनुगमन गर्ने	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा सूचकका आधारमा अनुगमन गर्ने	सबै जिल्ला प्रशासन र प्रहरी कार्यालयहरु	उपचार तथा पुनर्स्थापना केन्द्रहरु व्यवस्थित रूपमा संचालन भएको हुने	-
७५	नमुनाको रूपमा कमितमा दुई वटा प्रदेशमा एक एक लागूकौषध दुर्यस्तन उपचार तथा पुनर्स्थापना केन्द्र संचालन गर्ने	गृह मन्त्रालय र सम्बन्धित प्रदेशको आन्तरिकपार्मीला तथा कानून मन्त्रालय	सम्बन्धित स्थानीय तह मसान्त	२०७५ चैत्र मसान्त उपचार तथा पुनर्स्थापना कार्य सहज र पहुँच योग्य हुने	-
७६	लागू कौषध दुर्यस्तन रोकन सीमा क्षेत्र र स्थान विशेष अभियान संचालन गर्ने	नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा	नेपाल प्रहरी मसान्त	२०७५ आषाढ लागू औपचारिक दर्यस्तन नियन्त्रण भएको हुने	-

७७	सरोकारवालाहरु संगको सहकार्थमा पर्यटकको आवागमन बढी हुने क्षेत्रहरूमा २४ घण्टा बजार खुला रात्न सुरक्षा व्यवस्था मिलाइने	सुरक्षा समन्वय महाशाखा	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू	२०७५ आषाढ मसान्त	पर्यटन प्रबढ्दनमा सधाउ पुऱ्योको हुने
७८	गृह मन्त्रालय अन्तर्गतका जिन्सी, सवारी साधनको लिलामी प्रकृया अगाडी बढाउने	व्यवस्थापन महाशाखा	-	२०७५ आषाढ मसान्त	पुराना प्रयोगमा ल्याउन नसकिने समानहरूको व्यवस्थापन भएको हुने
७९	गृह मन्त्रालय र अन्तर्गत रहेका सवारी साधनहरूको विवरण तथार गरी अनाधिकृत रूपमा प्रयोग भइरहेका सवारी साधनहरू गृह मन्त्रालयमा फिर्ता ल्याउने	व्यवस्थापन महाशाखा	सम्बन्धित सबै सवै निकाय एवं पदाधिकारी	२०७५ वैशाख मसान्त	सरकारी सवारी साधानको दुरुपयोग नियन्त्रण भएको हुने
८०	सरकारी रातो प्लेटका सवारी साधनलाई सेतो लेटमा परिणत गर्न लगाउने।	व्यवस्थापन महाशाखा	सम्बन्धित सबै निकाय एवं पदाधिकारी	मापदण्ड वनाई क्रमशः निरन्तर	सरकारी सवारी साधानको दुरुपयोग नियन्त्रण भएको हुने

८१	सरकारी सचारी साधनलाई सार्वजनिक विदाका दिनमा प्रयोग गर्ने सम्बन्धमा मापदण्ड बनाई ताग् गर्ने	व्यवस्थापन महाशाखा	सम्पन्नित सचेतनिक विदाका सार्वजनिक विदाका मसान्त दिन सरकारी सचारी साधानको प्रयोग व्यवस्थित भएको हुने	२०७५ वैशाख मसान्त	सार्वजनिक विदाका दिन सरकारी सचारी साधानको प्रयोग
८२	नेपालका सार्वजनिक पदाधिकारीहरूको मर्यादाक्रम पुनरावलोकन गर्ने	व्यवस्थापन महाशाखा	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् को कार्यालय	२०७५ आषाढ मसान्त	मर्यादाक्रम पुनरावलोकन भएको हुने

* सुधार कार्ययोजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा निर्देशन समिति

अध्यक्ष -	माननीय गृहमन्त्री
सदस्य -	श्रीमान गृह सचिव
सदस्य -	माननीय गृहमन्त्रीको प्रमुख राजनीतिक सल्लाहकार
सदस्य -	गृह मन्त्रालयका सचै महाशास्त्राका प्रमुखहर
सदस्य -	गृह मन्त्रालय मात्रहतका सचै सुरक्षा निकाय र विभागका प्रमुखहर

सदस्य सचिव - महाशास्त्रा प्रमुख, नीति योजना तथा कार्यक्रम महाशास्त्रा, गृह मन्त्रालय